

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

Χρόνος και αιωνιότητα στον Πλωτῖνο

Ενότητα: 10^η

Ελένη Περδικούρη

Τμήμα Φιλοσοφίας

ΑΝΟΙΚΤΑ ακαδημαϊκά μαθήματα **ΠΠ**

Ασκήσεις – Ερωτήσεις:

1. Ανάλυσε τα τρία βασικά σημεία στα οποία μπορούμε να αναγάγουμε τις εκτενείς κριτικές του Πλωτίνου στις Θεωρίες περί χρόνου των προγενέστερών του.
2. Ποιες είναι, σύμφωνα με τον Πλωτῖνο, οι τρεις δυνατότητες της κατανόησης της σχέσης του χρόνου ως παρακολουθήματος της κίνησης;
3. Οι όροι που χρησιμοποιεί για την αιωνιότητα ο Πλωτῖνος, στην αρχή του 11^{ου} κεφαλαίου της πραγματείας *Περὶ αἰῶνος καὶ χρόνου*, είναι όροι που υποδεικνύουν στάση. Από την άλλη, στην αρχή της πραγματείας απορρίπτει την ταύτιση της αιωνιότητας και της στάσης. Πώς το εξηγείς αυτό; Θα μπορούσες να θεωρήσεις ότι αναιρεί την αρχική του θέση;
4. Ξεκινώντας τη μυθολογική του διήγηση για τον χρόνο, ο Πλωτῖνος θα πει ότι: «Χρόνος ἀκόμη δεν υπήρχε – τουλάχιστον δεν υπήρχε για εκείνα—...» (III 7 [45] 11.4-5). Ποια είναι *εκείνα*;
5. Αυτή η πολύπραγη φύση που λέει ο Πλωτῖνος *-φύσεως δὲ πολυπράγμονος καὶ ἄρχειν αὐτῆς βουλομένης* (III 7 [45] 11.15)- η οποία θέλει να ανήκει στον εαυτό της είναι η φύση της Ψυχῆς. Επιχείρησε να σχολιάσεις την απόφαση της Ψυχῆς να ἄρχει η ίδια.
6. Ένα από τα πιο σημαντικά προβλήματα της διήγησης στον Πλωτῖνο είναι το ότι η διήγηση εισάγει ανθρωπομορφικά στοιχεία. Για ποιον λόγο η εισαγωγή αυτή δημιουργεί πρόβλημα;
7. Αν και είναι προβληματική η ανθρωπομορφική περιγραφή της Ψυχῆς, έχει μία καίρια φιλοσοφική λειτουργία. Ποια είναι η λειτουργία αυτή;
8. Επιχείρησε να εξηγήσεις πώς διαφοροποιείται ο Νοῦς από το Ἔν.
9. Ποιο είναι το μοναδικό περιεχόμενο που έχουμε στον κόσμο του Πλωτίνου; Γιατί δεν υπάρχει άλλο περιεχόμενο στον κόσμο του;
10. Τι οφείλει ο Νοῦς στο Ἔν; Τι οφείλει ο Νοῦς στον ἑαυτό του;

11. Εξήγησε πώς ο Νοῦς είναι εξαρτημένος από το Ἔν, αλλά ταυτόχρονα και αυτόνομος.
12. Πώς σχετίζεται η Ψυχή με τον Νοῦ;
13. Θα χαρακτήριζες τον αισθητό κόσμο αυτόνομο;
14. Πώς εμφανίζεται ο χρόνος; Συσχέτισε την εμφάνισή του αυτή με την *κίνηση* (*Δύσκολη*).
15. Πώς κατανοεί ο Πλωτῖνος το *πριν* και το *μετά*; Τι επιχειρεί να αποφύγει με τον συγκεκριμένο τρόπο κατανόησής τους (*Δύσκολη*);
16. Τι είδους μετάβαση είναι για τον Πλωτῖνο ο χρόνος;
17. Όταν ο Πλωτῖνος επιχειρεί να εξηγήσει τον τρόπο με τον οποίο ο χρόνος εμφανίζεται στο επίπεδο της Ψυχῆς και τον τρόπο με τον οποίο διαφέρει η Ψυχή από τον Νοῦ, παρουσιάζει την Ψυχή ως κάτι που κινείται διαρκώς, ενώ παρουσιάζει τον Νοῦ ως κάτι που βρίσκεται σε στάση. Ωστόσο, ο ίδιος έχει επανειλημμένα ισχυριστεί ότι ο Νοῦς είναι κατ' εξοχήν κινητικό πράγμα. Μήπως ο Πλωτῖνος δεν παραμένει σταθερός στους ισχυρισμούς του, εισάγοντας παραδοξότητες και αντιφάσεις; Η ισχύει κάτι διαφορετικό;
18. Γιατί ο Πλωτῖνος αρνείται ότι υπάρχει η Ἴδέα της ψυχῆς;
19. Πότε μπορείς να πεις πως είσαι αντιληπτικός και πότε νοητικός άνθρωπος; Πώς σχετίζεται αυτό με τη φιλοσοφική ένταση στο έργο του Πλωτίνου (*Δύσκολη*);
20. Ποιος είναι ο λόγος της ύπαρξης φθοράς στον αισθητό κόσμο; Συνδύασέ το με το τι κάνει η Ψυχή σύμφωνα με τον Πλωτῖνο (*Δύσκολη*).
21. Ο Πλωτῖνος θα ισχυριστεί ότι Ψυχή δεν υπάγεται στον χρόνο, αλλά είναι η ίδια χρονική, κάνει τον εαυτό της χρόνο, τι σημαίνει αυτό (*Δύσκολη*);
22. Γιατί ο χρόνος για τον Πλωτῖνο είναι αιώσιος;
23. Προσπάθησε να εξηγήσεις τη διάκριση ανάμεσα στο *χρονικό* και στο *ἔγχρονο* (*Δύσκολη*).
24. Πώς θα εξηγήσει ο Πλωτῖνος ότι ο χρόνος συνίσταται στη διαδοχή της σκέψης, της σκέψης της ψυχῆς;

25. Εξήγησε τον ισχυρισμό του Πλωτίνου ότι η Ψυχή είναι ο γεωμέτρης.
26. Τι εννοεί ο Πλωτίνος όταν λέει ότι η Ψυχή είναι *διασκεπτική*;
27. Τι κάνει η Ψυχή όταν γνωρίζει τον Νοῦ; Τι εγγυάται ο Νοῦς;
28. Ο Πλωτίνος θα θεωρήσει ότι η Ψυχή είναι χρόνος και όχι μέσα στον χρόνο. Πώς το κατανοείς αυτό (*Δύσκολη*);

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Πανεπιστήμιο Πατρών, Ελένη Πεردικούρη, 2015. «Χρόνος και Αιωνιότητα στον Πλωτίνο». Έκδοση: 1.0. Πάτρα 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:

eclass.upatras.gr/courses/PHIL1905

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση.

Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Διατήρηση Σημειωμάτων

- Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:
- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Πατρών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «**Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση**» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

